

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0211.5/

9456

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ 10200

5 สิงหาคม 2547

เรื่อง การจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0503/ว(ล) 8496

ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2547

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ รวม 4 ฉบับ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้ เห็นชอบในหลักการที่จะนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการเลือกตั้งทุกระดับและการออกเสียงประชามติ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารและการจัดการสมัยใหม่และสนับสนุนการทำงานขององค์กรอิสระต่าง ๆ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และถูกตรวจสอบได้ โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

1) การนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ การสร้างความเข้าใจ สร้างความคุ้นเคยกับวิธีการใหม่ และเชื่อมั่นถึงความเที่ยงตรง ต้องใช้เวลาและต้องกำหนดเวลาในการใช้ให้ชัดเจน โดยกำหนดเป็นแผนล่วงหน้าให้รับรู้โดยทั่วไป มิฉะนั้นอาจเกิดปัญหาด้านมวลชนในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

2) การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการใช้เครื่องลงคะแนนเมื่อเห็นสมควรในเขตเลือกตั้งหรือเขตจังหวัดใดนั้น ควรมีเวลาเตรียมการและมีกำหนดเวลาที่แน่นอน และควรนำมากำหนดไว้ในกฎหมาย โดยผ่านการพิจารณาและรับรู้ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ส่วนในรายละเอียดให้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด

3) เหตุผลของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่อ้างไว้ว่า การใช้วิธีการที่เป็นอยู่ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง และต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น

3.1) วิธีการแบบที่เป็นอยู่ต้องเสียเวลาในการเตรียมอุปกรณ์ บัตรเลือกตั้ง หีบบัตร ฯ แต่จากข้อเท็จจริงการใช้เครื่องลงคะแนนก็ต้องเตรียมอุปกรณ์เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมเครื่องลงคะแนนและเครื่องรวมคะแนนต้องใช้เวลาชาร์ตไฟถึง 15 ชั่วโมง เป็นต้น จึงเป็นการเตรียมการที่ยุ่งยากเหมือนกับวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้ง

-/3.2) การประหยัด...

3.2) การประหยัดงบประมาณรายจ่าย ปัจจุบันมีหีบบัตรเลือกตั้งและคูหาเลือกตั้งมีอยู่ที่อำเภอและท้องถิ่นจำนวนมากพอในการเลือกตั้งทั่วประเทศ เนื่องจากมีการจัดซื้อใหม่จากการจัดการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลทั่วประเทศที่ผ่านมา หากนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในระยะนี้ ย่อมทำให้อุปกรณ์ดังกล่าวสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ทั้งยังต้องใช้งบประมาณโดยการจัดซื้อเครื่องลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกด้วย และต้องเสียค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นในการชาร์ตเครื่องทุกครั้ง นับว่าต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเช่นเดียวกัน

4) เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศที่ใช้เครื่องลงคะแนนยังมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากหรือมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากเท่านั้นที่นำมาใช้ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อินเดีย ญี่ปุ่น เป็นต้น

5) คณะกรรมการการเลือกตั้งควรทดลองใช้เครื่องลงคะแนนและให้ประชาชนเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ก่อนนำมาใช้จริง เนื่องจากการทดลองนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการเลือกตั้งตัวแทนขององค์กรต่าง ๆ และการสาธิตแก่ประชาชนที่ผ่านมายังอยู่ในวงแคบ และในการเลือกตั้งตัวแทนขององค์กรดังกล่าว ไม่มีความสลับซับซ้อนและมีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องมากนัก ซึ่งต่างกับการเลือกตั้งระดับชาติและท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญและสลับซับซ้อนเกี่ยวข้องกับกลุ่มผลประโยชน์มากมาย และอาจเกิดปัญหาที่คาดไม่ถึงตามมาอีกมาก นอกจากนั้นยังเป็นโอกาสสำหรับรัฐบาลในการเตรียมแผนการสนับสนุนงบประมาณให้สอดคล้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) เครื่องลงคะแนนและเครื่องรวมคะแนนถือเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีเทคโนโลยีที่สลับซับซ้อน จึงควรต้องมีการทดลองกับกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มองค์กรต่าง ๆ เช่น โรงเรียน สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ ให้มาก เพื่อหาข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ ตลอดจนควรมีหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับให้การรับรองและตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของเครื่องให้อยู่ในระดับที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อสร้างความมั่นใจ และความโปร่งใสให้กับประชาชนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง

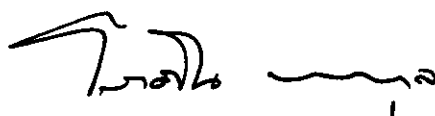
7) การนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการลงคะแนน การนับคะแนนเสียง และการรวมคะแนนเสียงเลือกตั้ง จะต้องตระหนักถึงผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เช่น ตาบอดทั้งสองข้าง พิการไม่มีนิ้วมือ มือขาดหรือแขนด้วนด้วย

8) เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ทั้ง 4 ฉบับ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว และมีสัญญาณเตือนให้ออกจากคูหาลงคะแนน แต่ผู้ใช้สิทธินั้นไม่ได้ออกจากคูหาลงคะแนนทันที และทำการลงคะแนนเลือกตั้งอีกครั้ง โดยมีเจตนาทุจริต

9) เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2545 หมวดที่ 1 บททั่วไป โดยกำหนดให้ "การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน สามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง" เพื่อให้เป็นไปในทำนองเดียวกันกับมาตรา 7/1 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโบณิน พลกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร/โทรสาร 0-2223-5242